

København d. 7. november 2018

Til

Undervisningsministeriet, STUK
Frederiksholm Kanal 26
1220 København K

Fremsendt som e-post til GTK@stukuvvm.dk: "Høring – bekendtgørelse om optagelse på gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser. Danmarks Private Skoler". "

Høringssvar udkast til bekendtgørelse om optagelse på gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

I høringsbrev af 10. oktober 2018 anmoder Undervisningsministeriet ved STUK om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Optagelse af elever

Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier kan på ingen måde anerkende eller støtte en bekendtgørelse, der lader andre, herunder fordelingsudvalg, beslutte, hvilke elever, der skal gå på en privat gymnasial uddannelse. En privat gymnasial ungdomsuddannelse er et værdibaseret tilbud. Undervisningstilbuddet kan være bygget på særlige holdninger, f.eks. kan skolen være bygget på et kristent grundlag. Derfor er det helt afgørende, at den unge, og dennes forældre, både ønsker og accepterer skolen særlige grundlag, før optagelsen. Det er vigtigt, både fra den unges perspektiv og fra ungdomsuddannelsens perspektiv. En optagelse på en privat gymnasial ungdomsuddannelse kræver, at begge parter siger ja til hinanden. En privat gymnasial ungdomsuddannelse er samtidigt en uddannelse, hvortil man betaler skolepenge. Ingen kan derfor beslutte, om en bestemt elev kan optages på uddannelsen, undtagen den pågældende private institution og den pågældende elev og dennes forældre.

I den gældende bekendtgørelse er private gymnasiale uddannelser eksplicit undtaget fra en række regler. Se bl.a. §1, hvor der mange steder fremgår en regel, der gælder "bortset fra private". Foreningen ønsker, at den nye bekendtgørelse lige så utvetydigt tager hensyn til de private gymnasiale uddannelsers særlige karakter og forhold.

Tidspunkt for optagelsesprøven

Foreningen finder det helt afgørende, at dato og tidspunkt for optagelsesprøven, jf. Bilag 1, punkt 4, fastlægges centralt af STUK til at foregå på samme dato og tidspunkt på alle ungdomsuddannelserne. Det vil være helt umuligt for grundskolernes ledelser at planlægge de i forvejen pressede afgangseksamener, hvis elever er væk til optagelsesprøver på forskellige tidspunkter i løbet af juni.

Retskrav på optagelse

Det bliver fremadrettet et ufravigeligt krav, at man skal have taget Folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse. Hvis ikke, skal man til en optagelsesprøve. Dette betyder bl.a., at elever fra frie grundskoler, der er prøvefri, eller elever fra de internationale skoler, fx Den franske skole, hvor eleverne gennemfører den franske eksamen), alle skal til optagelsesprøve. Dette afspejler beklageligvis et system, der ikke anerkender skoler, hvis undervisning står mål med den undervisning, der gives i folkeskolen, men vælger at udnytte frihedsrettighederne til at evaluere eleverne på anden vis. Foreningen accepterer dog, at de modtagne uddannelser ønsker at teste elevernes niveau før optagelse.

Foreningen vil benytte lejligheden til at gøre opmærksom på, at det mange steder ikke er slået igennem; bl.a. på de gymnasiale uddannelser, hos UU og selv hos Undervisningsministeriet (uvm.dk/UG.dk), at den nuværende optagelsesbekendtgørelses §5, stk. 2, punkt 3 (vedr. retskrav og undervisning i tysk eller fransk) rent faktisk tager hensyn til de frie grundskolers ret til at sammensætte undervisningstilbuddet, som de ønsker, så længe undervisningen står mål med den, der gives i folkeskolen. Med andre ord fremgår det fejlagtigt mange steder, at det er et krav, at undervisningen i tysk eller fransk er påbegyndt i 5. klasse. Foreningen anbefaler, at der gøres en særlig indsats for at gøre opmærksom på, at "stå-mål-med" også gælder på dette punkt.

Vi uddyber gerne vores høringssvar.

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Århus, den 6. november 2018

Høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser.

Danmarks Vejlederforening (DVF) takker for muligheden for at afgive høringssvar på bekendtgørelsesforslaget. DVF har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen
på Bestyrelsens vegne
Carla Tønder Jessing
Formand

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 7. november 2018

Vedrørende sagsnr.: 18/13305

Høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne (DEG-B) har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Stine Holm
Uddannelseskonsulent

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 7. november 2018

Vedrørende sagsnr.: 18/13305

Høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) kvitterer for udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser.

DEG-L finder optagelsesbekendtgørelsen kompliceret og opfordrer dermed til, at der bliver udarbejdet fyldestgørende vejledningsmateriale til bekendtgørelsen.

DEG-L har følgende bemærkninger til udkastet:

DEG-L finder formuleringerne *"imødekommes bedst muligt"* og *"så vidt muligt skal imødekommes"* i § 11 vage særligt set ift. § 8 stk. 2 og opfordrer til, at man altid følger ansøgerens ønsker i prioriteret rækkefølge i det omfang, det er muligt.

I bilag 1:

1.1

DEG-L ønsker, at STUK præciserer de krav, der stilles til *"en prøve, der tager udgangspunkt i kravene til folkeskolens afgangseksamen og har særlig fokus på de krav, der stilles for at kunne gennemføre en gymnasial uddannelse"*.

1.2

Det fremgår, at optagelsesprøverne dannes på baggrund af dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi. DEG-L mener, at der bør tages højde for, at en prøve i fysik/kemi ikke er anvendelig på hhx. Derfor vil afprøvelse i fremmedsprog som alternativ til den enkeltfaglige opgave i fysik/kemi være mere brugbar for ansøgere til hhx. Derfor opfordrer DEG-L til, at man viderefører § 17 stk. 2 i gældende optagelsesbekendtgørelse af 04/02 2016.

6.1.

DEG-L ønsker at få præciseret, hvor styrelsens retningslinjer for beskikkelse af bedømmere findes samt hvilken censornorm, der kommer for bedømmelsen af optagelsesprøven.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Stine Holm
Uddannelseskonsulent

Undervisningsministeriet
Styrelsen for undervisning og kvalitet
Att. GTK@stukuvvm.dk

Friskolernes Hus
Middelfartvej 77
5466 Asperup

Telefon 62 61 30 13
df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218

7. november 2018

Høringssvar – Bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser.

Dansk Friskoleforening vil gerne takke for muligheden for at udtale sig om det foreliggende udkast.

Generelt er vi positive omkring optagelsesbekendtgørelsen, som den er i høring. Vi repræsenterer dog en række skoler, der ikke afholder folkeskolens afgangseksamen, og eleverne derfra kan, jf. gymnasieloven som den er nu, ikke opnå retskrav på at blive optaget på en gymnasial uddannelse. Dette uanset den uddannelsesparathedsvurdering, som eleverne kommer med.

Vejen til optagelse for eleverne fra de prøvfrie skoler er derfor den samme som for de elever, der af den ene eller anden årsag ikke kan opnå retskrav på optagelse fra andre skoler. Dette består af en konkret vurdering efter gymnasielovens §11 bestående af en optagelsesprøve og en samtale med rektor på den pågældende ungdomsuddannelse.

Det er i vores optik et udtryk for en manglende anerkendelse af, at undervisningen på de prøvfrie skoler i forvejen skal leve op til »stå-mål-med«-kravet. Desuden en svigtende anerkendelse af de evalueringsformer, som man arbejder med på de prøvfrie skoler og skolernes muligheder for at levere uddannelsesparate unge mennesker.

Helt overordnet ønsker Dansk Friskoleforening derfor, at elever fra prøvfrie skoler får mulighed for at opnå retskrav på optagelse på en gymnasial uddannelse. Dette arbejde kræver dog en ændring af gymnasieloven, og vi er klar over, at det ikke kan ske med denne bekendtgørelse.

Dansk Friskoleforening vil her gerne benytte lejligheden til at understrege, at vi finder det meget u hensigtsmæssigt, at de nugældende regler reelt ikke tager højde for og anerkender den omfattende evaluering – personligt, socialt og fagligt – som elever fra prøvfrie skoler får med sig som alternativ til prøveafholdelse. Disse skoler fungerer indenfor rammerne af friskoleloven og praktiserer dét, der fra politisk side ofte italesættes positivt – nemlig et reelt alternativ til folkeskolen. Det er vanskeligt at forstå, hvorfor elever fra disse skoler ikke skal have retskrav på gymnasial uddannelse i fald de er vurderet til at kunne gennemføre dette.

I dette høringssvar lægger vi dog vægten på en række elementer, der medføre øget hensyntagen til eleverne fra de prøvfrie skoler, mens vi fortsat arbejder på en overordnet ændring af gymnasieloven, som tager hensyn til eleverne fra de godt 30 prøvfrie skoler i Danmark.

Vi vil gerne anerkende, at der i optagelsesbekendtgørelsen – med gymnasieloven som den overordnede ramme – allerede er indarbejdet hensyn og tydelighed i forhold til de prøvefrie skoler.

Dansk Friskoleforening har tre områder, som vi ønsker indarbejdet i den foreliggende bekendtgørelsen:

- Tidlig gennemførsel af optagelsesprøve og -samtaler.
- Tydeliggørelse i forhold til, hvorledes og hvor optagelsesprøverne kan afholdes.
- Sikre, at elever fra prøvefrie skoler stilles bedst muligt ift. at blive optaget på en gymnasial uddannelse, når eleverne pt. ikke kan opnå retskrav på optagelse.

Dansk Friskoleforening har bemærkninger til følgende punkter i "Bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser":

Ad kapitel 1 : "Reservation af plads til ansøgere"

Bemærkninger:

- Vi ser med stor tilfredshed, at der er et velbeskrevet pladsreservations-system, som sikrer eleverne tidlig information om, hvor deres fremtidige ungdomsuddannelse skal foregå, så længe de opfylder optagelsesbetingelserne.
- Den tydelige ligestilling mellem ansøgere fra prøvefrie skoler og ansøgere fra prøveafholdende skoler, tror vi, kan være med til at aflive nogle af de myter, der er om, at de prøvefrie elever kommer bagest i køen.

Ad § 18: "En institution, der skal afholde optagelsesprøve og optagelsessamtale, ..., fastsætter, evt. i samarbejder med andre institutioner, hvilket sted optagelsesprøven, og optagelsessamtalen skal foregå."

Bemærkninger:

- Vores forståelse af ordlyden er, at det er op til det gymnasie, der skal afholde optagelsesprøven at fastlægge lokaliteten af prøveafholdelsen.
- Da der ikke er defineret nogen rammer for, hvor prøven kan afholdes – må det forstås således, at det kan være på den prøvefrie grundskole.
- Der er flere argumenter for at gøre dette og med den eksisterende ordlyd forstås, at det er et forhold, som afhænger af en konkret aftale mellem relevante grundskoler og gymnasier.
- Der kan være en frygt for, at optagelsesprøverne alene bliver afholdt på den prøveafholdende gymnasiale uddannelse, hvis ikke teksten gøres tydeligere. Dette kunne løses med tilføjelsen "*eksempelvis på institutionen selv, eller den afgivende skole*". Dette kan give særligt god mening, hvor der er kun én prøvefri skole i et område. I de tilfælde kan de modtagende ungdomsuddannelser evt. samle optagelsesprøven for samtlige uddannelser på den afgivende skole eller for den del af prøven, som udelukkende er for de prøvefrie elever.
- Det er uklart om en gymnasial uddannelsesinstitution må afholde prøven på flere forskellige lokaliteter på en gang.

Ad § 20 stk. 1: "institutionen afholder optagelsessamtalen, efter at resultatet af optagelsesprøven foreligger."

Bemærkninger:

- Der er et generelt ønske om, at processen for optagelse og efterfølgende besked herom, foreligger så tidligt som muligt, hvorfor det også er et ønske, at samtalen finder sted så hurtigt som muligt efter, resultatet af prøven foreligger.

Ad § 20 stk. 2: Institutionen tager ved optagelsessamtalen "så vidt muligt udgangspunkt i resultatet af den seneste uddannelsesparathedsvurdering og ansøgerens studievalgsportfolio og indrager resultatet af optagelsesprøven."

Bemærkninger:

- Vi betragter det som positivt, at det er defineret hvad samtalen, så vidt muligt, skal omhandle. Spørgsmålet må være, om den enkelte elev kan mindske chancerne for optagelse på trods af positiv uddannelsesparathedsvurdering og bestået optagelsesprøve?

Ad § 22: "En ansøger, der efter en konkret vurdering, ..., ikke findes optagelsesberettiget, kan anmode om en ny vurdering på baggrund af en ny optagelsesprøve og en ny optagelsessamtale. I helt særlige tilfælde kan institutionen tillade en tredje vurdering"

Bemærkninger:

- Vi anser det for positivt, at det direkte fremgår, at eleven har mulighed for at forsøge igen, hvis eleven ikke bliver vurderet optagelseberettiget i første forsøg.
- Ordlyden fastlægger, at ansøgeren skal "anmode" om en ny vurdering.
 - o Betyder det, at anmodningen skal godkendes, og at det derfor ikke er en rettighed, ansøgeren har?
 - o Kunne ordlyden ændres til - "*har ved anmodning krav på en ny vurdering...*"
 - o Vi ønsker, at det bliver så tydeligt som muligt for ansøgeren, hvorledes en sådan anmodningsproces foregår, herunder tidsperspektivet heri.

Særligt om Bilag 1: "Den centralt stillede prøve, jf. § 11, stk. 1, om lov om de gymnasiale uddannelser"

Ad pkt. 2.1: "Den prøveafholdende institution er ansvarlig for prøveafviklingen."

Bemærkninger:

- Sammenholdt med § 18, som definerer, at den prøveafholdende institution kan fastlægge stedet for afholdelse af prøven, må denne bestemmelse fastlægge, at det kan aftales lokalt men at ansvaret for prøveafholdelsen, uanset fysisk afholdelsessted, ligger hos den gymnasiale ungdomsuddannelse.

Ad pkt. 3.1: optagelsesprøven afholdes normalt "i juni og august."

Bemærkninger:

- Der er et udtalt ønske fra skolerne om, at optagelsesprøverne ligger så tidligt som muligt - gerne før juni.
- Vi foreslår, at det er muligt at afholde dele af eller hele optagelsesprøven for elever fra de prøvefrie skoler allerede i maj måned, da denne ikke er afhængig af den sidste UPV.
- Vi finder det, på trods af de indlysende vanskeligheder, der kan være ved prøveafholdelse i juli, uhensigtsmæssigt at afholde en optagelsesprøve i august måned.

Ad pkt. 4.1: "Prøven er skriftlig og varer fire timer."

Bemærkninger:

- For elever fra prøvfri skoler kan en prøve på fire timer være en stor mundfuld. Det er for mange skoler en kraftig opjustering af omfanget af opgaven fra tidligere år, hvor flere slet ikke har haft prøver eller har afviklet prøver, der kun har varet en times tid.
- Det er uklart, hvorfor der menes at være behov for en fire timers skriftelig prøve.
- Det forstås, at opgaverne vil være af samme sværhedsgrad (svarene til karakteren 4), og at optagelse kræver, at en stor del af opgaverne besvares korrekt.
 - o Dette stiller store krav til opgavens udformning, da der for elever fra de prøvfrie skoler er tale om en uvant situation. Kravet om høj svarprocent kræver, at eleven kan afkode og forstå, hvad det er der efterspørges i den enkelte opgave.
- Vi ser en fare i, at de prøvfrie skoler, der med loven i hånden ikke skal tilbyde prøver og karakterer, de facto kommer til at målrette den sidste del af undervisningen i overbygningsklasserne til den prøve, eleverne så skal igennem for at sikre optagelse på en gymnasial uddannelse.

Ad pkt. 4.2: "styrelse for Undervisning og kvalitet kan for elever fra frie skoler, der ikke afholder folkeskolens prøver, give mulighed for, at den enkelte elev kan vælge at aflægge prøven over 2 dage."

Bemærkninger:

- Vi ser meget positivt på muligheden for, at elever fra de prøvfrie skoler kan aflægge deres prøver over 2 dage.
- Det betyder dog at mindst halvdelen af den samlede optagelsesprøve vil være særligt for de prøvfrie elever. Derfor vil der som minimum skulle afholdes en 2 timers prøve, hvor det kun er elever fra de prøvfri skoler, der deltager. Det må derfor kunne konkluderes:
 - o at en del af optagelsesprøven udelukkende skal udarbejdes til elever fra prøvfri skoler og -
 - o at en del af optagelsesprøven udelukkende skal gennemføres for elever fra prøvfri skoler.
- Da afholdelsen af denne del af optagelsesprøven er uafhængig af elever fra skoler, der gennemfører folkeskolens afgangseksamen, er den også uafhængig af den sidste UPV, og der er derfor ingen umiddelbare forhindringer for at tilpasse prøven til elever fra prøvfri skoler eller for at afholde denne del af prøven allerede i maj måned.
- I tilfælde af, at halvdelen af prøven kan afvikles allerede i maj, kan man argumentere for at lade hele prøven afvikle i maj for elever fra prøvfrie skoler, der i denne sammenhæng falder lidt udenfor kategori. Dette vil dog kræve, at der tages et meget velkomment hensyn og udarbejdes en hel optagelsesprøve til elever fra de prøvfrie skoler. Vi ser ingen hindring for at lave denne konstruktion i gymnasielovens nuværende ordlyd.

Vi deltager meget gerne i det videre arbejde og står til rådighed for yderligere.

Med venlig hilsen
på foreningens vegne

Peter Bendix Pedersen
Formand

Søren Stein Brinck
Sekretariatsleder

Høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almen gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriet ved Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har den 10. oktober 2018 anmodet om Erhvervsskolernes ElevOrganisation (EEO), Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Landssammenslutningen af Handelsskoleelevers (LH) (herefter "Elevorganisationerne") eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almen gymnasiale uddannelser. Vi værdsætter, at Undervisningsministeriet har anmodet om elevernes syn på udkastet. Derudover takker vi for, at Undervisningsministeriet ved Styrelsen for Undervisning og Kvalitet samlede til teknisk gennemgang den 26. oktober 2018, hvor vi havde mulighed for at stille spørgsmål til det udsendte materiale.

Overordnet er vi kritiske over for det pres, som det pålægger den enkelte elev, ikke at vide, hvordan det næste skoleår forløber kort tid før skolestart. Vi ved, at det er en politisk beslutning ikke at tilføre flere midler til institutionerne, men vi er bange for, at de ekstra ressourcer bekendtgørelsen kræver af uddannelsesinstitutionerne fjerner undervisningsmidler til den enkelte elev.

Økonomien på skolerne

De gymnasiale uddannelser er i forvejen presset på økonomien jf. regeringens omprioriteringsbidrag, som har medført fyringer af lærere og besparelse på drift af institutionerne. Det har betydet, at lærerne har skullet løbe hurtigere, have mindre tid til den enkelte elev og at det fysiske og psykiske undervisningsmiljø er forringet. Den nye bekendtgørelse fører ikke flere midler med sig, hvilket betyder, at skolerne får pålagt en ekstra arbejdsbyrde for endnu færre penge. Vi er bange for, at det forringer kvaliteten på uddannelserne yderligere.

Kompleksiteten af bekendtgørelsen

Det blev nævnt til den tekniske gennemgang, at udkastet til bekendtgørelsen er kompliceret, juridisk tungt og svært at gennemskue. Vi vil opfordre til, at implementeringen udføres med fokus på, at alle vejledere, lærere og ledelsen forstår processen og nemt kan videreformidle til

eleverne. Ydermere anbefaler Elevorganisationerne, at der bliver produceret en overskuelig, grafisk tidslinje til eleverne og deres forældre.

Unødig stressfaktor for eleven

Det fremgår af §2, stk. 3 om reservation af plads til ansøgere; §17, stk. 2 om vejledningssamtalen og §23 om den standardiserede vurdering af eleven, at institutionen ikke har en reel datofrist. Elevorganisationerne anbefaler, at ministeriet fastsætter en fast dato til de nævnte paragraffer. Vi er bange for eleven står uden afklaring af reservering og optagelse af plads, hvis der ikke fastsættes en datofrist, som dermed kan stresser eleven unødigt.

Slutteligt er Elevorganisationerne bekymret for anden og tredje optagelsesprøves placering. Primo august og medio august er for tæt på skolestart, og vi er bekymret for den stress det pådrager eleverne.

Elevorganisationerne håber I vil lytte til de bekymringer, som forslaget giver anledning til blandt de kommende elever og institutionen. Hvis I ønsker yderligere information, må I meget gerne skrive til os.

Der henvises til sagsnummer: 18/13305

Med venlig hilsen

Helene Glundholt
EEO

Malte Sauerland-Paulse
DGS

Sarah Siddique
LH

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att: Jens Refslund Poulsen

S. 1
06.11.2018

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

Birgitte Vedersø
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Danske Gymnasier har den 10. oktober 2018 modtaget høringsbrev med udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser. Bekendtgørelsen implementerer reglerne om skærpede adgangsforsætninger til de gymnasiale uddannelser som følge af lov om de gymnasiale uddannelser. Bekendtgørelsesudkastet indeholder i forlængelse heraf nye regler om procedure for optagelse af elever på de gymnasiale uddannelser, herunder et nyt reservationssystem.

Danske Gymnasier anerkender, at den politiske beslutning om at ændre folkeskolens afgangsprøve til en afgangseksamen medfører en del praktiske udfordringer og forandringer i hidtidige processer for optagelse. På trods af dette, er der dog fortsat en lang række problematiske uhensigtsmæssigheder og konsekvenser af de nye regler.

Generelt konstaterer Danske Gymnasier, at optagelsen til de gymnasiale uddannelser er blevet en meget kompleks og uigennemskuelig proces. Bekendtgørelsesudkastet indeholder flere steder rum for fortolkningstvív. Det er fortsat uklart, hvornår forældre og elever kan forvente at have modtaget endelig besked om elevens optagelse. Danske Gymnasier forventer, at denne usikkerhed især vil gøre det svært for de elever, der må gå på sommerferie uden at vide, hvordan de er stillet.

I dette høringssvar gennemgås Danske Gymnasiers konkrete kommentarer til det foreslåede reservationssystem, til

optagelsesprøverne samt til en række løsningsforslag. Afslutningsvis opfordrer Danske Gymnasier til, at ministeriet udvikler og formidler et informationsmateriale og en tidslinje med konkrete datoer og deadlines, der kan gøre implementeringen og overgangen til det nye optagelsessystem lettere for især forældre og elever samt alle andre parter, der er involveret i denne proces.

S. 2
06.11.2018

Procedurer for optagelse, herunder reservation af pladser

Danske Gymnasier har tidligere bemærket i sine høringssvar til lov om gymnasiale uddannelser og bekendtgørelse om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse, at optagelsessystemet og -procedurerne skal være transparente, brugervenlige og effektive for eleverne og administrerbare for institutionerne.

Danske Gymnasier finder det i den forbindelse positivt, at det nye reservationssystem tilstræber at tilgodese og ligestille elevernes retskrav. Der er dog en række problemstillinger, som systemet og udkastet til bekendtgørelsen ikke formår at løse:

- Jf. § 2, stk. 2. gælder reservationssystemet til den 1. september. Denne dato medfører udfordringer for institutionerne, der risikerer at få konsekvenser for eleverne. Datoen betyder, at institutionerne inden sommerferien ikke har kendskab til antallet af grundforløbsklasser, idet elevtallet kan svinge langt ind i det nye skoleår. Både reservationssystemets slutdato, fordelingsudvalgenes eventuelle brug af ventelister jf. § 27 samt mulighederne for tre prøvforsøg jf. § 22, kan betyde, at institutioner mister en eller flere klasser i løbet af processen. Det har i værste fald den konsekvens, at institutionerne får svært ved at foretage de nødvendige økonomiske tilpasninger, herunder reduktion af lærerbemanningen.
- Ministeriet opfordres til at præcisere et tidsperspektiv for § 22; er denne begrænset af reservationssystemets slutdato, eller kan der være tilfælde, hvor elevens tredje vurdering først finder sted året efter den første vurdering?
- Jf. § 2 stk. 4 skal en ansøger, der har fået tilbud om reservation af plads på en institution, som ansøgeren ikke har prioriteret, bekræfte, at pladsen ønskes reserveret. Det er dog uklart, hvordan eleven er stillet, hvis eleven ikke bekræfter denne plads. Dette bør præciseres.

- Det er uklart, hvilke bestemmelser, der gælder, hvis en elev har fået reserveret plads på en bestemt institution, som alligevel ikke kan oprettes. Det kan ske i det tilfælde, at en institution i løbet af processen frem mod 1. september mister eksempelvis 2/3 af en klasse, hvorfor den sidste tredjedel kommer i "overskud", idet denne tredjedel på den ene side ikke kan opretholde en klasse i sig selv og på den anden side vil medføre et brud på den gennemsnitlige klassekvotient på 28 elever. For at sikre elevens retskrav henstiller Danske Gymnasier derfor til, at der som konsekvens af reservationssystemet bør eksistere en mulighed for at dispensere fra klasseloftet.
- § 7 og § 29 opererer med begrebet "optagelseskapacitet", men det er uklart, om denne indmeldte kapacitet forventes at fungere som fordelingstal. Er dette tilfældet, vil det få store konsekvenser for institutionerne, idet at der forventeligt sker et frafald af elever i løbet af fordelingsprocessen. Der er risiko for, at dette udsving bliver større end normalt som følge af ansøgere, der har fået reserveret en plads, men som ikke har levet op til samtlige adgangsforsætninger, herunder vejledningssamtale eller adgangsprøve og -samtale. Vil den indmeldte kapacitet fungere som fordelingstal, er der risiko for, at institutionerne ikke kan udfylde deres kapacitet, hvorfor det må være nødvendigt at fordele elever efter et fordelingstal, der er højere end den indmeldte kapacitet.
- I § 4 oplystes en række forhold, som institutionerne kan reservere en plads til en ansøger efter. Der mangler dog en definition af begrebet "omgænger". Eksempelvis er det uklart, om begrebet omfatter en elev, der går i 1.g, bliver syg i løbet af året, får orlov og så vil starte næste år. Hvis institutionen ikke kan optage eleven umiddelbart/reservere en plads til denne elev, risikeres det u hensigtsmæssige, at eleven skal til en optagelsesprøve, idet vedkommende ikke søger direkte fra 9. eller 10. klasse.
- Som det fremgår af § 6, er hverken den merkantile eller den tekniske studentereksamen omfattet af den elevfordeling, der er gældende for de almen-gymnasiale uddannelser, jf. § 7. Dette betyder, at der eksisterer et "smuthul" for ansøgere til de almen-gymnasiale uddannelser, idet en elev, der er utilfreds med at blive fordelt til én bestemt stx-institution i stedet vælger at blive optaget på en htx eller hhx-institution, for derefter at rette henvendelse til den oprindeligt ønskede stx-institution med henblik på at blive flyttet hertil. For at undgå denne

uhensigtsmæssighed henstiller Danske Gymnasier til, at samtlige gymnasiale ungdomsuddannelser omfattes af reglerne for elevfordeling.

- Det er uklart hvilken proces, der er for elever, der efter 1. marts ønsker at ændre rækkefølgen i sine allerede prioriterede uddannelsesønsker? Det er tilsvarende uklart, hvilken proces ansøgere, der har søgt om optagelse på en 3-årig gymnasial uddannelse, men ikke opnår optagelse, skal igennem for efterfølgende at søge om optagelse på hf?
- For at gøre optagelsesprocessen så transparent for forældre og elever som muligt, er det afgørende, at forældre og elever ved, hvornår de senest kan forvente svar om optagelse. Derfor henstiller Danske Gymnasier til, at ministeriet præciserer bekendtgørelsens angivelser af "snarest muligt", jf. § 2, stk. 3, § 17, stk. 2, § 23, stk. 1, samt "hurtigst muligt", jf. § 14, stk. 2, § 15, stk. 1, § 16, stk. 1, § 21, stk. 2. Ministeriet opfordres til at angive det seneste tidspunkt for de forskellige aktiviteter i de nævnte paragraffer. Eksempelvis som det er angivet i § 35, stk. 2.

S. 4
06.11.2018

Optagelsesprøverne

- Ifølge § 21 skal institutionen meddele sin afgørelse for optagelse til ansøgeren tidligst ved optagelsessamtalens afslutning. For at eleverne sikres så gennemsigtig en proces som muligt bør det af paragraffen også fremgå, hvornår institutionen senest skal meddele sin afgørelse.
- For ansøgere til hf er det kun dem, der søger i forlængelse af 10. klasse, der har mulighed for at komme til optagelsesprøve og – samtale. Ministeriet har oplyst, at denne bestemmelse er stedfæstet i loven; det er dog uklart, hvor i loven det fremgår.
- Det er uklart, hvorfor optagelsesprøven skelner mellem ansøgere til henholdsvis en 3-årig og en 2-årig gymnasial uddannelse. Idet adgangsforudsætningerne er forskellige for de to typer af uddannelse, forventes det tilsvarende, at dette afspejles i optagelsesprøverne. Eksempelvis foreslås det at differentiere prøveresultaterne, så ét interval af point giver adgang til den 2-årige gymnasiale uddannelse, mens et andet interval af point giver adgang til de 3-årige gymnasiale uddannelser.

- I bestemmelserne om institutioner, der skal afholde optagelsesprøver og -samtaler samt træffe afgørelse herom, henviser bekendtgørelsen til § 11, stk. 1 og § 12, stk. 1 i lov om de gymnasiale uddannelser. Her fremgår det, at det er den højst prioriterede uddannelsesinstitution samt lederen heraf, der foretager en konkret vurdering af ansøgerens optagelsesberettigelse. Det medfører i praksis, at ledere skal træffe vurderinger om elever, der ikke skal gå på leders institution, når elever får reserveret plads på en anden institution end den højst prioriterede. Det er meget u hensigtsmæssigt og ugennemskueligt for eleverne, at de ikke kan komme til optagelsesprøve og -samtale på den institution, som har reserveret plads til dem. Selv om bekendtgørelsens § 18 giver mulighed for, at institutionen fastsætter sted for afholdelse af optagelsesprøver og -samtale i samarbejde med andre institutioner, kan dette efterlade institutionerne med en uforholdsvist stor administrativ byrde og koordinationsarbejde for at opnå det nødvendige overblik. Danske Gymnasier har tidligere foreslået, at indkaldelse og prøveafholdelse kan placeres i andet regi end gymnasiernes og vil fortsat henstille til, at dette bliver en mulighed. Det samme gælder afgørelsen om elevens optagelsesberettigelse, der bør vurderes af den institution, der har reserveret plads til eleven. Danske Gymnasier er ganske klar over, at begge forhold kræver en lovændring, og henstiller til dette.

S. 5
06.11.2018

Alternative løsningsforslag

Herunder følger en samlet oversigt over de løsningsforslag, som Danske Gymnasier har præsenteret i forbindelse med de oplistede problemstillinger ovenfor:

- Som følge af lov om de gymnasiale uddannelser § 14 skal det være muligt at skifte mellem gymnasiale uddannelser under grundforløbet, men bekendtgørelsens § 27 indeholder fortolkningsmuligheder, der rækker langt udover det. Ministeriet skal præcisere tidsperspektivet i anvendelsen af ventelister og i øvrigt involvere fordelingsudvalget i bestemmelsen herom. Fordelingsudvalgene skal have bemyndigelse til at beslutte nærmere bestemte tidsrum for optagelse af ansøgere fra ventelisten.
- Ministeriet bør præcisere et tidsperspektiv for § 22 og herunder gøre det tydeligt, om de tre vurderinger kan strække sig over to optagelsesforløb på to forskellige år.

- Alle gymnasiale uddannelser skal omfattes af reglerne for elevfordeling.
- Det skal i forbindelse med reservationssystemet være muligt at dispensere fra klasseloftet.
- Ministeriet bør af hensyn til eleverne præcisere i § 21, hvornår institutionen senest skal meddele sin afgørelse om optagelse.
- Optagelsesprøvens resultater skal differentieres, således at prøven afspejler de forskellige adgangsforsætninger, der er for henholdsvis den 2-årige og de 3-årige gymnasiale uddannelser.
- Bekendtgørelsens formuleringer om "snarest muligt" og "hurtigst muligt" skal af hensyn til forældre og elever præciseres i form af konkrete tidsangivelser og som minimum med en angivelse af et "senest" tidspunkt for de nævnte aktiviteter, jf. § 2, stk. 3, § 14, stk. 2, § 15, stk. 1, § 16, stk. 1, § 17, stk. 2, § 21, stk. 2, § 23, stk. 1.
- Lov om de gymnasiale uddannelser ændres, således at det bliver muligt for elever at komme til optagelsesprøve og -samtale på den institution, som har reserveret plads til eleven.

S. 6
06.11.2018

Udvikling og formidling af informationsmateriale

I denne komplekse proces er det helt afgørende for især forældre og elever, at de modtager en ensrettet information, og at ingen institutioner efterlades i stikken med ubehagelige problemer, som den endelige optagelsesbekendtgørelse burde have adresseret.

Danske Gymnasier opfordrer til, at Undervisningsministeriet udarbejder et informationsmateriale og en klar tidslinje med deadlines og ansvarsfordeling, som skal anvendes over hele landet og være klar til anvendelse primo januar 2019. Tidslinjen skal blandt andet sikre, at elever ikke bliver indkaldt til optagelsesprøve og -samtale på en dag, hvor de også skal aflægge én af folkeskolens obligatoriske afgangseksaminer. Ligeledes skal informationsmaterialet sikre en klar og enslydende kommunikation til elever og forældre på tværs af både grundskoler, efterskoler, andre udbydere af 9. og 10. klasse samt UU-centre, eVejledningen og gymnasier, således at implementeringen og overgangen til det nye optagelsessystem får de bedste rammer.

Økonomiske konsekvenser og finansiering heraf

I bekendtgørelsesudkastet er der ikke taget stilling til de samlede omkostninger forbundet med de nye aktiviteter for optagelse samt finansieringen heraf. Det må forventes, at optagelsesprøve- og samtale samt bedømmelsen heraf som minimum må medføre væsentlige meromkostninger. Der er derfor behov for, at ministeriet beregner de konkrete omkostninger forbundet med den endelige optagelsesbekendtgørelse og anviser en konkret finansiering heraf.

Med venlig hilsen

Birgitte Vedersø
Formand

S. 7
06.11.2018

Undervisningsministeriet
GTK@stukuvn.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 06. november 2018
Sag 20-2018-00783 – Dok. 403084/kwk_dh

DH hørings svar over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser

Danske Handicaporganisationer (DH) har følgende bemærkninger:

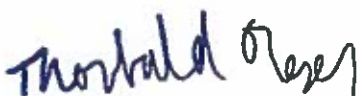
Vi er i DH blevet gjort opmærksom på et problem, der opstår, når elever i forbindelse med ansøgning om optagelse på en ungdomsuddannelse vil søge optagelse i en autisme-/asperger-klasse.

I tilfælde af at der fx er venteliste til Aspergerklassen, og den unge derfor også vil anføre en almen gymnasial uddannelse eller HF-uddannelse som anden prioritet, opstår angiveligt det problem, at det ikke er muligt at angive en første og anden prioritet, der ligger på samme uddannelsesinstitution.

Det betyder, at den unge kan risikere at skulle angive en gymnasial eller HF-uddannelse på en anden uddannelsesinstitution, der er beliggende i en anden kommune. Det kan være helt uoverskueligt for en ung med autisme, der fx kan have svært ved at benytte offentlig transport.

Vi vil opfordre til at løse dette problem, da det udgør en barriere for unge med handicap i uddannelsessystemet.

Venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

6. november 2018

Bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almen-gymnasiale uddannelser

Danske HF & VUC – Lederne og Bestyrelserne har modtaget høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almen-gymnasiale uddannelser med svarfrist onsdag den 7. november 2018, kl. 12. Foreningerne takker for muligheden for at afgive høringsvar.

Foreningerne har følgende kommentarer til bekendtgørelsen:

Vi er glade for, at det fortsat er muligt at optage ansøgere, hvor optagelse ikke sker direkte efter 9. eller 10. klasse, at dette sker efter en standardiseret vurdering, jf. §23.

Kommentar til bilag 1, pkt. 3.1:

Det kan ofte være formålstjenligt at teste modne ansøgers nuværende faglige niveau. Det kan være nogle år siden, at de har afsluttet folkeskolen. Når den første optagelsesprøve først finder sted i juni, vil en del af disse ansøgere skulle vente urimeligt længe på en afgørelse. Og hvis den går dem imod, har de miste tid i forhold til at søge andre uddannelser.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt med en "allerførste" optagelsesprøve/-samtale primo maj.

Venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen
Formand Danske HF & VUC - Lederne

Ulla Koch
Formand for Danske HF & VUC –
Bestyrelserne

HØRINGSSVAR

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att. Jens Refslund Poulsen

06-11-2018
EMN-2018-02614
1238529

Høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

Med lov om de gymnasiale uddannelser blev der indført skærpede adgangsforsætninger til de gymnasiale uddannelser. Bekendtgørelsesudkastet indeholder nye regler om procedure for optagelse af elever på de gymnasiale uddannelser.

Danske Regioners høringssvar indledes med en række generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet. Herefter afgives en række tekstnære bemærkninger til udkastets konkrete dele.

Overordnede bemærkninger til de nye regler for procedure for optagelse af elever på de gymnasiale uddannelser

Overordnet bakker Danske Regioner op om intentionen med de foreslåede procedurer, herunder:

- at en ligestilling af ansøgenes retskrav tilstræbes, uanset om den unge forventes at leve op til adgangskravene eller at skulle til optagelsesprøve og samtale
- den standardiserede vurdering
- at det med placering af 1. optagelsesprøve i juni vil være muligt for de fleste unge at få at vide inden sommerferien, hvor de skal starte på deres ungdomsuddannelse

Det er samtidig Danske Regioners vurdering, at kompleksiteten i procedurerne for optagelse på de gymnasiale uddannelser vil stige med de foreslåede ændringer. Der vil være flere led i optagelsesprocessen end tidligere; der er f.eks. reservationspladser, som skal bekræftes (jf. §2 stk. 4), og der er situationer, hvor optagelsesprøver skal gennemføres på en anden institution end den institution, den unge har fået reserveret en plads på (jf. § 15 stk. 1). Der er en risiko

for, at den øgede kompleksitet i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse vil få som konsekvens, at en større gruppe unge vil falde ud af systemet eller have brug for en mere håndholdt proces.

Det er derfor altafgørende, at grundlaget for administrationen af systemet er entydigt defineret og gennemsigtigt, så det er muligt at hjælpe de unge til den mest smidige overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse.

For at understøtte dette påpeger Danske Regioner en række elementer i de tekstnære bemærkninger, hvor der med fordel kan præciseres eller udformes alternative løsninger. Det gælder ift. de nye regler såvel som ift. de regler, der videreføres. En grundig vejledning og information vil ligeledes være nødvendig.

Herudover vil Danske Regioner bemærke, at alle gymnasiale uddannelser bør omfattes af de samme regler for elevfordeling og kapacitet. Den manglende ligestilling er et problem, fordi de nuværende regler forudsætter, at optag og kapacitetsstyring på hhv. de almene og de erhvervsrettede gymnasiale uddannelser kan behandles adskilt. Det er ikke muligt i praksis. Det skyldes bl.a. en ændring i de unges søgemønstre med en stigende tendens til "krydssøgning", dvs. at de unge fx søger STX som 1. prioritet, og herefter har de en kombination af erhvervsrettede og almene gymnasiale uddannelser på de efterfølgende prioriteter. Der opstår manglende sammenhæng og "smuthuller" i systemet, som samlet set er en barriere for at gennemføre en hensigtsmæssig elevfordeling og kapacitetsstyring, og ultimativt påvirker det muligheden for at sikre en god geografisk uddannelsesdækning.

Tekstnære bemærkninger

§ 2

Danske Regioner finder det uklart, hvad konsekvensen for ansøgeren er, hvis ansøgeren ikke bekræfter sin plads. Vi kan i den forbindelse være bekymrede for følgende scenarier med de nye procedurer, som kan øge risikoen for, at den unge står uden en reserveret plads:

- A. Svaret kommer i e-boks, hvilket den unge eller dennes forældre ikke er opmærksom på, og derfor får de ved en fejl ikke bekræftet pladsen.
- B. Den unge ønsker at få genbehandlet sin ansøgning og bekræfter derfor ikke.
- C. Den unge bekræfter ikke, fordi den unge ikke ønsker at gå på det gymnasium, der er reserveret plads på.

Det fremgår endvidere af §2 stk. 4, at en ansøger, der bekræfter pladsreservationen på en anden institution end ansøgerens 1. prioritet, herefter er ansøger til institutionen. Det er uklart, om ansøgerens oprindelige 1. prioritet helt bortfalder, og hvilken konsekvens det i givet fald vil have for: 1) ansøgerens mulighed for via venteliste at få plads på den oprindelige 1. prioritet, 2) ansøgerens eventuelle indsigelse til fordelingsudvalget over pladsreservationen.

§5

Det er i ikke tydeligt, hvordan det skal håndteres, hvis den unge ændrer sin prioritet efter ansøgningsfristen.

§6

Jf. de overordnede bemærkninger finder Danske Regioner det problematisk, at de erhvervsrettede gymnasiale uddannelser ikke er underlagt de samme procedurer som det almene gymnasium.

§7

Generelt er Danske Regioners holdning, at profilgymnasier bør begrænses, idet det med de nuværende regler skaber uigennemsigthed i fordelingen af elever, uden det er under hensyn til f.eks. elevsammensætning eller uddannelsesdækning.

§ 9

Det er helt afgørende, at der ikke kan rejses tvivl om det udslagsgivende kriterium for reservation af pladser. Det er i § 9 stk. 1 uklart, om der med den nye bekendtgørelse blødes op ift. betydningen af afstandskriteriet grundet formuleringen "lægger fordelingsudvalget vægt på afstanden via vejnettet mellem ansøgernes bopæl og uddannelsesstedet". Vi foreslår, at samme formulering som i den gældende bekendtgørelse anvendes; "lægges til grund". Dette er også formuleringen i udkastets § 11 stk. 1.

Det bør endvidere håndteres i optagelsesbekendtgørelsen, at udbydere kan have mere end en lokation. Hvis institutionen søges samlet med én prioritet, hvorefter institutionen beslutter, hvilken lokation eleven optages på, vil det i praksis bryde med afstand som fordelingskriterium.

§10

Kravet om en godkendelse i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, jf. § 10 stk. 2, betyder, at det i fordelingssituationen vil tage uhensigtsmæssig lang tid at få tilpasset kapaciteten, når fordelingsudvalget anmoder skoler med et kapacitetsloft herom. Det sætter i praksis fordelingsprocessen på pause.

Derfor foreslås, at et enigt fordelingsudvalg eller regionen får mulighed for at ændre optagelseskapaciteten efter ansøgningsfristens udløb, hvis der skulle opstå en situation, hvor der ikke er tilstrækkelig optagelseskapacitet. Ændringer i søgemønstrene og øget anvendelse af kapacitetsloft kan aktualisere behovet. Ændring skal kun gælde den aktuelle fordelingsrunde.

§ 14

§ 14 stk. 2 er ikke dækkende for situationen i områder, hvor der er en stor andel for sene ansøgere, som kun kan få plads på et gymnasium, eleven ikke har søgt, fordi alle prioriteterne er overansøgte, f.eks. i Region Hovedstaden.

§15

I forhold til at sikre et system, der er gennemslagskraftigt for de unge, er det uhenigtsmæssigt, at optagelsesprøven afholdes af den institution, som ansøger har som 1. prioritet frem for den institution, hvor ansøger har en pladsreservation, jf. §15 stk. 1.

§ 15 stk. 2 understreger kompleksiteten, idet én institution får ansøgerens eksamensresultat og en anden skal stille en optagelsesprøve til rådighed. Det påpeger et generelt behov for øget koordinering med de nye procedurer.

§25

§25 stk. 1 forstår vi således, at der kun kan gives forrang til reservation af en plads efter §4 stk. 1, hvis ansøgeren har angivet pre-IB som 1. prioritet. Det fremgår ikke tydeligt af den eksisterende formulering, og vi foreslår derfor følgende formulering af § 25:

"En ansøger kan kun få reserveret en plads efter § 4 stk. 1 (ansøgere til pre-IB), hvis ansøgeren har pre-IB som første prioritet".

§27

Danske Regioner stiller sig kritisk over for, at det tidligere stk. 3, hvor der henvises til, at fordelingsudvalget aftaler rammerne for anvendelse af ventelister, ikke fremgår i den nye § 27. Herudover at følgende sætning er undladt i stk. 1; *"Institutionernes brug af sådanne ventelister skal være i overensstemmelse med almindelige principper om saglig forvaltning".*

Det vil være hensigtsmæssigt at få præciseret, om fordelingsudvalget i det forpligtende samarbejde fortsat kan indgå aftaler om rammerne for ventelister. Danske Regioner mener, at der bør gennemføres mere koordinering af ventelisterne - ikke mindre. At afskære fordelingsudvalgene fra kollektive beslutninger om ventelisterne vil skabe øget uigennemslagskraft i elevflytningerne, og det vil øge muligheden for, at de mere søgte gymnasier ureguleret kan hente elever fra mindre søgte gymnasier. Det vil endvidere skabe barrierer for at sikre en god uddannelsesdækning.

Det er ligeledes uklart, hvad tidsperspektivet for ventelisterne er.

§33

§33 stk. 1 er forkortet ift. den gældende bekendtgørelses § 35 stk. 1. Mhp. at sikre klarhed over fordelingsudvalgets forpligtelse i en situation, hvor en ansøger ønsker genoptagelse, bør følgende sætning fastholdes efter første punktum i den nye § 33 stk. 1:

"Fordelingsudvalget er dog ikke forpligtet til at genoptage sagen mere end én gang".

I § 33 stk. 2 bør sætningen konsekvensrettes ift. det nye reservationsystem, således at der står: "(...) at ansøgeren er meddelt afgørelsen om pladsreservation".

§34

Jf. §34 stk. 3 går en klage ikke videre til Regionsrådet, hvis fordelingsudvalget giver ansøgeren medhold. Hvis der gives medhold, vil ansøgeren få tildelt en plads på et overansøgt gymnasium. I relation her til vil vi gøre opmærksom på, at det i tilskudsinstruksen (AGV-instruksen) fremgår, at det ikke er muligt at anvende fravigelse af klasseloft alene med henvisning til fordelingsudvalgets fordeling af elever eller kursister til en institution, men at det kræver regionsrådets afgørelse (jf. afsnit 8.5.2).

Øvrigt

- Uddannelseskift: Det vil være hensigtsmæssigt, at der i den nye bekendtgørelse er en paragraf om uddannelseskift svarende til §11 i den gældende bekendtgørelse.
- Økonomi: Implementering af de nye regler om procedure for optagelse af elever på de gymnasiale uddannelser forventes at medføre øgede administrative udgifter for regionerne. På baggrund af erfaringerne fra optaget 2019 vil regionerne tage sagen op med ministeriet.

Med Venlig hilsen

Lotte Holten
Chef, Center for Regional Udvikling, EU og Miljø
Danske Regioner

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att. GTK@stukuvn.dk

7.11.2018

Vedr. bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser m.v.

Efterskoleforeningen vil gerne takke for muligheden for at kommentere på den udsendte bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser.

Vi er bekendt med, at det har været en vanskelig øvelse at finde den rette model for optagelsesprocedure i forlængelse af lovgivningen på området. Af samme grund tog vi, sammen med Danske Gymnasier, allerede i sommeren 2017 initiativ til et møde med ministeriet, da vi har en særlig problemstilling omkring de mange elever, der går på en alternativ 9. eller 10. årgang, hvor der ikke aflægges folkeskolens ordinære prøver.

Her havde vi en god dialog om de udfordringer, der er omkring eleverne fra de alternative 10. årgangsforløb, og vi gik fra mødet med en oplevelse af, at man ville søge at strække sig langt for at imødekomme både vores og gymnasiernes ønske om, at denne gruppe elever kunne komme til en tidligere optagelsesprøve, da de er kendte allerede i januar. Det ville give eleverne en tryghed omkring deres fremtidige skolegang, og det ville ikke mindst lette gymnasiernes arbejde med optagelsesprøver og samtaler væsentligt.

Det er derfor med beklagelse, at vi med nærværende bekendtgørelse må konstatere, at optagelsesprøven er placeret relativt sent, og at muligheden for at afvikle prøven på afgivende skole umiddelbart forekommer vanskelig.

Vi har i omegnen af 2.000 elever, der går i alternativ 10. årgang. En stor del af de elever kommer med en prøve fra 9. klasse, der ville have givet dem retskrav på optagelse på gymnasiet. De vælger et 10. skoleår for at bliver afklaret omkring deres uddannelsesvalg, afprøve sig selv i nye læringsformer og for at modnes personligt og socialt, inden de starter på en ungdomsuddannelse.

Vi har følgende konkrete bemærkninger til bekendtgørelsen:

Ad § 18: "En institution, der skal afholde optagelsesprøve og optagelsessamtale, fastsætter, evt. i samarbejde med andre institutioner, hvilket sted optagelsesprøven, og optagelsessamtalen skal foregå."

Da eleverne på efterskolerne oftest vil søge om optagelse på et gymnasium, der ikke ligger i geografisk nærhed af efterskolen, vil det være meget uhensigtsmæssigt, hvis eleven skal rejse til det pågældende gymnasium for først at aflægge prøven og så igen for at komme til optagelsessamtale. Vi vil derfor på det kraftigste anbefale, at prøven enten kan afvikles på afgivende skole eller evt. på det nærliggende gymnasium. Alternativt vil det for en række efterskoleelevers vedkommende betyde, at de skal bruge indtil flere skoledage på optagelsesproceduren, hvilket ud over at være til gene for elevens skolegang, også vil være en urimelig ekstraudgift for familien.

Denne mulighed vil kunne præciseres ved en tilføjelse af *"eksempelvis på anden institution, eller den afgivende skole."*

Alle de efterskoler, der har en alternativ 9. eller 10. årgang, har også ordinære 9. og 10. klasser. De har derfor stor erfaring med at afvikle prøver.

Ad § 20 "Institutionen afholder optagelsessamtalen, efter at resultatet af optagelsesprøven foreligger."

Her ser vi gerne, at der indsættes et tidspunkt for, hvornår samtalen og den endelige vurdering senest skal være foretaget. Dette naturligvis af hensyn til eleven, der har brug for en afklaring, men i særdeleshed også af hensyn til den vejledningsfase, der skal iværksættes, hvis eleven ikke bliver optaget. Den proces er tidskrævende, og det er ikke rimeligt for nogen parter, hvis den strækker sig ind over sommerferien, hvilket alt andet lige vil vanskeliggøre processen.

Ad § 22. "En ansøger, der efter konkret vurdering,... ikke findes optagelsesberettiget, kan anmode om en ny vurdering på baggrund af en ny optagelsesprøve og en ny optagelsessamtale."

Det fremgår ikke klart, om eleven har retskrav på en ny vurdering. Vi ønsker en præcisering af, hvorvidt eleven har retskrav på en fornyet optagelsesprøve og dermed en ny vurdering.

Vedr. bilag 1, der omhandler den centralt stillede prøve

Ad 3 Tidspunkt for prøven

Der er her lagt op til, at prøven afholdes i juni og august. Vi anbefaler, at prøven afvikles så tidligt som muligt. For den store gruppe af elever, der allerede i januar er erklæret uddannelsesparat af afgivende skole, og som udelukkende skal til optagelsesprøve, fordi de går på en alternativ 9. eller 10. årgang, vil det være hensigtsmæssigt, hvis prøven afvikles allerede i maj. Det vil tage et stort pres fra gymnasierne, og det vil give bedre vilkår for vejledningsprocessen, hvis eleven ikke bliver optaget.

Det sene tidspunkt giver ydermere problemer for skolernes planlægning, da en stor del af skolerne afvikler alternative prøver for disse elever i juni.

efterskolerne

Ad 4 Prøven

Vi anbefaler, at prøven bliver digital og også gerne selvrettende, da vi kan være bekymrede for, at det vil være vanskeligt for gymnasierne at rette prøverne, så eleverne kan få afklaring omkring deres optagelse i rimelig tid.

Venlig hilsen

Anette Ingemansen

Vicedirektør

Direkte 33 17 95 81 - Mobil 30 57 99 19

ai@efterskoleforeningen.dk

Efterskoleforeningen

Vartov, Farvergade 27 H, 2. 1463 København K

www.efterskole.dk - www.efterskoleforeningen.dk

Tlf. 33 12 86 80 - Fax 33 93 80 94

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Hørings svar fra Gymnasieskolernes Lærerforening - Udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) takker for muligheden for at afgive høringssvar til "Udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser".

Reservationssystemet kan skabe problemer for udsatte skoler

GL mener, at det er positivt, at der fastlægges nærmere regler for optagelse af gymnasieelever, der gør det muligt for skolerne at planlægge hensigtsmæssigt og samtidig ligestiller eleverne uanset optagelsesforudsætninger. Det er således positivt, at ansøgere, der ikke har retskrav på optagelse, indgår på lige fod med andre ansøgere i en evt. fordeling.

GL er dog bekymret for, at indførelsen af et reservationssystem kan gøre det vanskeligt for skolerne at optimere klasseskabelsen og opfylde kapaciteten. Skolerne kan ikke med nogenlunde sikkerhed vide, om de reserverede ansøgere rent faktisk opfylder kravene til optagelse, før den sidste optagelsessamtale er afviklet. Der kan således være forskel på antallet reserverede ansøgere og antallet optagede ansøgere. Forskellen – og dermed udfordringen – vil være størst for de skoler, der forventeligt har den største søgning/det største optag af fagligt svagere elever.

GL opfordrer således til, at man er opmærksom på, at risikoen for u hensigtsmæssige konsekvenser af reservationssystemet er fordelt ulige mellem gymnasierne.

Uddannelser bør sidestilles

Udkastets § 6 fastlægger særlige regler om reservation af pladser for institutioner, der udbyder uddannelsen til merkantil eller teknisk studentereksamen.

GL mener, at de samme regler for kapacitet, reservation og fordeling bør gælde alle de gymnasiale uddannelser.

Ventelister

Udkastets § 27 slækker på reglerne for anvendelse af ventelister. Den gældende bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser (§ 38, stk. 3) giver fordelingsudvalgene mulighed for at fastlægge nærmere regler for anvendelsen af ventelister.

GL mener, at muligheden for oprettelse og anvendelse af ventelister helt bør afskaffes. Anvendelsen af ven-

telister er en stor udfordring for de gymnasier, der i forvejen har en ustadig eller lav søgning og dermed de mest usikre økonomiske forudsætninger.

Det er GL's anbefaling, at man som minimum tilføjer den gældende bekendtgørelses § 38, stk. 3 til den nye bekendtgørelse.

Uklar finansiering

GL undrer sig afslutningsvis over, at der ingen steder er taget stilling til, hvordan man finansierer indførelsen af et optagesystem, der må forventes at indebære en væsentlig forøget aktivitet og er langt mere administrativt komplekst end det eksisterende.

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen

Formand for Gymnasieskolernes Lærerforening

**Undervisningsministeriet
Styrelsen for undervisning og kvalitet**

KL's hørings svar vedr. optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

KL har modtaget fremsendte høring over udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser.

KL har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.

KL forbeholder sig ret til at sende supplerende bemærkninger, da det inden for tidsrammen ikke har været muligt at behandle høringen politisk.

Dato: 6. november 2018

Sags ID: SAG-2018-06562
Dok. ID: 2662118

E-mail: TIPE@kl.dk
Direkte: 3370 3461

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

København d. 5. november 2018

Høringssvar – Bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser

Hermed fremsendes høringssvar fra UU DANMARK. Hoslagte er fremsendt på mail til GTK@stukuvvm.dk.

UU DANMARK takker for muligheden for at afgive høringssvar og har følgende kommentar:

Helt grundlæggende ønsker UU DANMARK at udtrykke stor bekymring omkring, at optagelsesprocessen til de gymnasiale uddannelser er blevet meget bureaukratisk og uigennemsigtig, ikke mindst for de unge og deres forældre. Samtidig er det nogle meget stramme tidsfrister og korte tidsintervaller, hvor den mindste fejl eller forsinkelse i indberetninger eller IT-nedbrud vil få store konsekvenser for hele processen.

Konsekvenserne af de nye regler er et enormt tids- og opgavepres i juni måned, som i forvejen er meget travle perioder for både grundskoler, efterskoler, 10. klasser, ungdomsuddannelser og UU. Fx kan det være svært at gennemskue, om en uddannelsesparat elev på samme dag kan risikere at blive indkaldt til optagelsesprøve og samtale på en gymnasial uddannelse og samtidig skal gå til én af folkeskolens obligatoriske afgangsprøver?

Endelig er der en stor, kompleks og vigtig kommunikationsopgave til elever og forældre om både uddannelsesparathedsvurderingsprocessen, tilmelding til uddannelse via optagelse.dk, udfyldelse af studieevalgsportofolio, reserverede pladser på de prioriterede uddannelsesønsker, folkeskolens afgangseksamen og konsekvenserne heraf, optagelsesprøver og samtaler og forståelsen af, hvornår og hvor den enkelte elev er endeligt optaget.

På baggrund af ovenstående vil UU DANMARK på det *kraftigste* opfordre til, at det pålægges Undervisningsministeriet at udarbejde en klar tidslinje med deadlines og ansvarsfordeling, som skal anvendes over hele landet, og som skal være klar til anvendelse primo januar 2019. Tidslinjen skal blandt andet sikre, at elever ikke bliver indkaldt til optagelsesprøve og samtale på en dag, hvor de også skal aflægge én af folkeskolens obligatoriske afgangseksaminer. Ligeledes skal den sikre en klar og enslydende kommunikation til elever og forældre på tværs af gymnasiale uddannelser, grundskoler, efterskoler, 10. klassecentre, UU centre og eVejledning.

Underretningspligt til UU/de kommunale ungeindsatser

Med aftalen om "Bedre veje til uddannelse og Job" er kommunerne pålagt det fulde ansvar for, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse og/eller kommer i varig beskæftigelse. Det er kommunens ansvar, at alle unge har en uddannelsesplan, som de følger. For at kommunen kan leve rettidigt op til dette ansvar, er det afgørende, at uddannelsesinstitutionerne pålægges en underretningspligt til UU/de kommunale ungeindsatser om følgende:

- Hvilke elever som er indkaldt til optagelsesprøve og samtale, hvilken uddannelsesinstitution det skal foregå på og hvilken dato.
- Resultatet af optagelsesprøverne og samtalerne og hvor ansøgningen evt. er sendt videre til.
- Hvilke elever der har anmodet om en ny optagelsesprøve til august.
- Hvilke elever, som først starter året efter i henhold til § 3.

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Ovenstående skal ske hurtigst muligt, og UU DANMARK anbefaler, at det sker digitalt via opmærksomheds-listerne i optagelse.dk. UU DANMARK opfordrer ligeledes til, at hele optagelsesprocessen digitaliseres via optagelse.dk – også når institutionerne sender ansøgninger videre til en anden institution. Både elever, forældre og UU/den kommunale ungeindsats, skal hele tiden kunne se status og ansvarsplacering på den enkeltes ansøgningsproces, idet vi må forvente mange henvendelser fra elever og forældre, som er usikre på, om de er optaget, hvor de er optaget, og hvor de evt. skal til prøve og samtale.

Optagelsesprocessen

Uddannelsesparate elever og deres forældre har selv ansvaret for at tilmelde sig inden 1. marts. Siden det blev indført i 2014, har UU centrene, hvert eneste år, måtte kontakte uddannelsesparate elever og deres forældre, fordi ansøgningerne ikke var udfyldt korrekt eller ikke var fyldestgørende. En opgave som UU hverken er forpligtet til eller har fået ressourcer til – de uddannelsesparate skal klare sig selv, er den klare politiske prioritering. Det kræver, at algoritmerne i optagelse.dk udelukker ansøgninger, som er mangelfulde og/eller har indbyggede fejl, ellers kan uddannelsesparate elever miste deres retskrav på optagelse på grund af tekniske formaliteter. Fx bør det indbygges i algoritmerne i optagelse.dk, at man kun kan tilmelde sig pre-IB, som sin første prioritet.

Som tidligere nævnt, skal det sikres, at ikke uddannelsesparate elever ikke bliver indkaldt til optagelsesprøve på en dag, hvor de også skal aflægge prøve på deres grundskole.

UU DANMARK bifalder, at elever som ikke består folkeskolens afgangseksamen, først kan aflægge optagelsesprøve til de gymnasiale uddannelser til august. Erfaringerne fra Erhvervsuddannelsesreformen med karakterkrav, prøver og sommerkurser, viste klart, at jo længere vi kommer ind i juli måned, des svære bliver det at komme i kontakt med elever og forældre. Det kan imidlertid være lang tid for den unge at gå i usikkerhed. Derfor skal Karakterdatabasen og/eller Ungedatabasen digitalt og hurtigst muligt orientere UU/den kommunale ungeindsats om, hvilke elever, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, sådan at de bliver indkaldt til en vejledningssamtale. Her skal elever og forældre igen udfordres på uddannelsesvalget, mulighederne med FGU og EUD skal bredes ud, og en alternativ uddannelsesplan skal udarbejdes i tilfælde af, at eleven ikke består optagelsesprøven og den efterfølgende samtale til august.

Af § 16 stk. 2 fremgår det, at unge som ikke kan optages i henhold til §§ 7, 9 eller 10 i Lov om gymnasiale Uddannelser kan bekræfte ønsket om at fastholde sin ansøgning ved at tilmelde sig prøven. Det fremstår uklart, hvem denne gruppe er og hvordan de tilmelder sig prøven og hvor de skal aflægge prøven? UU DANMARK anbefaler, at dette bliver præciseret, herunder om det også gælder ansøgere til HF?

Med venlig hilsen

Anders Ladegaard, Formand for UU DANMARK